

Johann Kaspar Mertz räknas idag som en av 1800-talets finaste gitarrkompositörer och en av de mest egna. Hans verk har mer gemensamt med samtida pianomusik av Mendelssohn och Schumann än med föregångarna Giuliani, Aguado och Sor.

Olika omständigheter gjorde dock att Mertz musik efter hans död låg praktiskt taget ospelad ända in i våra dagar. Han reste från sin hemstad Bratislava till Wien i början av 1840-talet, då intresset för gitarren börjat svalna sedan Giulianis och Sors dagar.

Detta hindrade visserligen inte Mertz från att nå framgångar som konsertgitarrist, men olyckligt nog insjuknade han inte långt därpå. Hans tillstånd förvärrades dessutom av en felaktigt doserad stryknin-kur. När han i slutet av 1849 var frisk nog att åter ge konserter så var han som ungrare på grund av det politiska läget persona non grata i Wien. 1855 såg det ut att åter lossna för Mertz i och med nya konserterbjudanden och vinnandet av en kompositionstävling, men han var märkt av tuberkulos och gick bort i oktober 1856.

Mauro Giuliani var den italienske gitarrvirtuosen som under början av 1800-talet lyckades få gitarren att bli ett fullvärdigt instrument på estraderna i Wien. Han uppträdde tillsammans med musiker som Hummel och Diabelli och minglade med tonsättare som Beethoven och Rossini. I London bildades en fanclub som gav ut tidningen The Giulianad. Giulianis kompositioner rönt inte samma uppmärksamhet som hans musikerskap, men sammantaget förde de gitarrspelet framåt. Inte minst utvecklade han en idiomatisk notation. Den första av sex Rossinianor är ett mycket typiskt stycke för tid och plats – en virtuos operafantasia och en hyllning till idolen Rossini.

Johann Sebastian Bach behöver egentligen ingen utförligare presentation. Att han gillade och fascinerades av lutans klang kan vi dock vara säkra på. Lutan var under Bachs levnadsår ungefär lika populär som gitarren är idag. Bach trakterade inte själv lutan, men lät bygga en cembalo som klangligt skulle efterlikna lutan. Han umgicks med dåtidens viktigaste lutenister och skrev fyra sviter för luta. Att transkribera verk för andra instrument och olika sättningar var inget konstigt utan något som Bach själv ägnade sig åt.

Program

Johann Kaspar Mertz (1806-1856)

Elegie

Ungersk Fantaisie

Mauro Giuliani (1781-1829)

Rossiniana No.1, op.119

-paus-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Partita II, BWV 1004

Allemande

Courante

Sarabande

Gigue

Chaconne